

CONTE D'ESTIU

per **LUDMILLA LACUEVA CANUT**

UNA RETROSPECTIVA CAP ALS ESTIUS DELS ANYS SEIXANTA. La família Marceau, vinguda de França, els passava a Andorra, al Càmping Juny i immersa en el dia a dia d'un país que estimava.

Estius andorranans

Els estius dels anys seixanta eren el millor que teníem. La meva germana Arlette i jo frisàvem per creuar la frontera del Pas de la Casa rere aquella filera interminable de cotxes francesos que envaiien el país. Temps d'esbarjo i de llibertat durant un mes sencer!

La primera parada la fèiem en aquesta localitat on no apreníem mai la lliçó. Arribàvem vestits amb *shorts* i camisetes i el Pas de la Casa ens rebia sempre amb els braços oberts: tan aviat podia ser amb una tempesta com amb una nevadeta. Sort n'hi havia que dúiem paraigües i impermeables.

No ens podíem permetre el luxe d'allotjar-nos en un hotel com altres compatriotes, però tot i així no ens sentíem desafortunats, ja que el Càmping Juny, ubicat al centre d'Andorra la Vella, ens esperava. Una gran terrassa amb servei de bar i restaurant donava al carrer principal. A la part de darrere s'hi trobava un gran aparcament i al costat un immens espai verd on plantàvem les tendes. Nosaltres sempre ho fèiem vora el riu, on els pares deien que s'hi estava més fresc. L'edifici dels banys tenia les portes pintades de colors diferents i la piscina que hi havia a la vora feia la nostra delícia i era ben difícil arrossegarnos fora. Any rere any ens trobàvem els mateixos campistes, sobretot francesos amb qui fèiem pinya sense fer-nos gaire amb els d'altres nacionalitats.

A la terrassa del càmping, on ens barrejàvem turistes i campistes, l'especialitat era la paella, que molts dels nostres amics pronunciaven amb una sola *ela*, cosa que ens feia riure i els preniem el pèl. Aviat em vaig fixar que quan algú demanava aigua, el cambrer cridava "una de la terra!" a la qual cosa agafaven una ampolla buida i l'omplien d'aigua de l'aixeta. Sovint els turistes els complimentaven pel gust que era tan bo! D'aquestes aigües cristal·lines del Valira n'emergien unes truites, grans i carnes, que fugien de pescadors de cap de setmana que venien carregats amb tots els estris.

El pare desapareixia sovint però tots sabíem on trobar-lo. Era un fanàtic dels espectacles taurins a la plaça de braus d'Escaldes i no se'n perdia cap ni un. Els anuncis deien que hi havia "*vachettes pour les amateurs*" i ell no dubtava a saltar a l'arena per bregar amb elles com si es tractés d'un matador famós. Era tanta la seva dèria per la tauromàquia, que cada estiu carregava pòsters, que venien els comerços, que reproduïen algun torero i, fins i tot, hi afegien el seu nom: Marcel Marceau. Quan tornava a casa ho exhibia tot orgullós als veïns i amics.

Nosaltres no en volíem saber res. Preferíem anar carrer amunt i avall mirant les botigues de *souvenirs* amb les rengleres de

**EL PARE ERA UN FANÀTIC
DELS ESPECTACLES
TAURINS A LA PLAÇA DE
BRAUS**

**A LA RÀDIO ENS DEIXAVEN
PASSAR MISSATGES A
FAMILIARS I AMICS QUE
ES QUEDAVEN A FRANÇA**

postals penjades a la façana juntament amb paelles, alls i altres estris. Als aparadors, tan aviat desfilaven nines vestides de flamenques com articles de Durex. N'hi havia per a tots els gustos.... Petits comerços s'havien adaptat als gustos francesos i oferien degustacions. Entre barriques de vi

i alcohols forts, els caps de família es retrobaven per fer petar la xerrada.

La mare sempre ens renyava perquè no paràvem de declamar tot el dia, amb un accent el més radiofònic possible, "aquí Ràdio Andorra!". A la ràdio ens permetien passar missatges a familiars i amics que s'haguessin quedat a França però a nosaltres el que més ens agradava era participar a concursos on ens reuníem amb coneguts del càmping i d'altres francesos amb qui faríem amistat, una relació que hauria de durar molts anys.

Cada temporada fèiem excursions amb cotxe o per les muntanyes. Quan agafàvem l'automòbil carregàvem tots els estris per fer un pícnic en condicions. Els pares escollien algun prat vora el riu i hi posaven les begudes, resguardades per les pedres, que el torrent mantenia a una temperatura fresquíssima. Instal·laven una taula, cadires i hamaques per fer la migdiada. Aquell estiu havíem volgut celebrar l'aniversari de l'Arlette i la mare, l'Yvonne havia comprat un bon pastís. En el moment d'agafar-lo, un gos, que segurament no era la primera vegada que ho feia, va saltar sobre la taula i

se'l va endur. Vam córrer empaitant-lo però tot va ser debades....

Les festes majors també tenien la seva importància. No ens en volíem perdre cap, tot i que la nostra preferida era la d'Escaldes. Els carrers eren engalanats amb banderoles de colors vius i sempre hi havia una orquestra que amenitzava les nits. Els andorranans es miraven els francesos amb cua d'ull, sobretot quan s'apropaven a alguna noia del país, però sovint no arribava la sang al riu. Sardanes i altres balls eren la nostra predilecció. Els de clausura de la festa major marcaven sovint l'acabament de vacances. Abans hi havia temps per a l'apoteòsica elecció de la Miss Turisme. L'Arlette volia presentar-s'hi però era massa jove i els pares no la deixaven participar. A mi sempre em feien broma i em deien "Jacques, deixa ja de mirar com un babau les turistes!" Jo m'ho passava d'allò més bé admirant les franceses, alemanyes i noruegues.

Anys de despreocupació, de bons moments familiars, d'amistat i de fidelitat a un país meravellós. Així eren els nostres estius dels anys seixanta a Andorra.